

IBB bruist weer in de Kunsthal

Kloppend Hart van deelnemers aan All You Can Art. FOTO JOHANNA FRANCO ZAPATA

Voor de derde keer wordt in de Kunsthal in Rotterdam een 'All You Can Art' (AYCA)-manifestatie gehouden. Van 14 juli tot en met 26 augustus staat het team van Instituto Buena Bista (IBB) klaar om samen met de bezoekers volgens het meester/gezel-principe kunst te maken in de open ateliers, die in de grote zaal van de Kunsthal zijn gecreëerd. Deze derde editie is nog meer dan de twee vorige gericht op actie.

Door JAN GULMANS

Performance bij de opening. FOTO: JAN GULMANS

Atelier van Roxette Capriles.

IBB en de Kunsthal

Menig artikel in deze krant heb ik gewijd aan de samenwerking in de afgelopen jaren tussen genoemde instellingen en aan IBB in het bijzonder. De Kunsthal heeft geen eigen collectie, maar organiseert (top)tentoonstellingen van gerenommeerde kunstenaars: fotografen, beeldhouwers, designers, schilders, tekenars, performers, jongeren en ouderen, nieuwkomers en gevestigden, van collectioneurs en iconen en van non-conformisten tot sociaal geëngageerden. IBB heeft haar bestaansrecht de afgelopen twaalf jaar bewezen. Als vooropleiding in de kunsten op Curaçao en in het Caribisch gebied heeft zij haar vleugels uitgeslagen met manifestaties in Nederland en België, maar onder anderen ook in Cuba, Rusland en de Verenigde Staten. Een uitstekend netwerk is opgebouwd onder kunstenaars ('artists in residence' op Curaçao), alumni van IBB, kunstacademies waar dan ook, en vele sponsors. Ook nu weer richt de samenwerking

tussen Kunsthal en IBB zich op het betrekken van zo veel mogelijk mensen van diverse sociale pluimage bij het maken van kunst in Rotterdam.

Opening op 14 juli

De 36 studenten van de Summerschool, die onderdeel uitmaakt van AYCA-3, voerden volledig gehuld in aluminiumfolie onder leiding van IBB-teamlid en alumna Roxette Capriles een performance op, die op de coming-out van het talent van de studenten betrekking had. Na het zich ontdoen van de folie werden de studenten en de vele bezoekers toegesproken door Kunsthal-directeur Emily Ansenk en medeoprichter en directeur David Bade van IBB. Ansenk zei allereerst Tirzo Martha, de evenknie van David, node te missen. Tirzo is nog steeds ziek en zal deze zomer niet direct aan AYCA-3 kunnen deelnemen. Vervolgens wensde zij op een groot paneel dat bij de entree van de manifestatie was opgehangen (direct op de muur geschilderd door IBB-teamlid Johanna Franco Zapata). In een rond het hart, soms op bloedlichaampjes, staan de namen van

de organisatoren (de kunstenaars) en uitvoerende partners: Stichting Laurens (ouderenzorg), het Zuiderpark College (vmbo-onderwijs) en Antes (psychiatrische en verslavingszorg), die vorig jaar ook als zodanig fungeerden. Nieuw is, zo vertelde Ansenk, het laten rijden van een mobiel atelier, in de vorm van een oude SRV-wagen, die de Rotterdamse wijken in zal trekken om kunst te brengen en te maken. Op zondagen zal de wagen bij de Kunsthal staan wanneer daar in de zomer 'Kunsthal life' is met optredens, events en dus ook actie bij de SRV-wagen. Na bruikleengeders en sponsors bedankt te hebben zei Ansenk de overtuiging te hebben dat de komende tijd de energie naar de juiste richtingen zal stromen. Zij wenste de community-art manifestatie, die naast het creëren van kunst op vaste en mobiele locaties en de Summerschool eveneens het keuzemoment van 'kunst van de week', pre-masterclasses op donderdagen, fotografielessen (cyanotype) en denktankbijeenkomsten kent, alle goeds toe. David Bade zei zijn maatje Tirzo danig te mis-

sen, maar het fijn te vinden dat Tirzo's aanwezigheid op AYCA-3 geveld kon worden, niet alleen via zijn kunstwerk 'Trilogy of Trinity', dat in de entree was opgehangen, maar ook middels een nieuw kunstwerk, namelijk een kabinet van binnen bijna geheel gevuld met bierflesjes en van boven beladen met bierkrant, staande op een tapijt. Bij het kabinet staat een koelkast waaruit karaokezangers na een geslaagd optreden een bierkje mochten pakken. Aan dit kabinet waren op de achterkant en een zijkant tv-schermen gehangen. Op het ene scherm was Tirzo aan het woord en op het andere konden teksten opgevoerd worden voor de karaokezang. Een interactief kunstwerk met IBB-keurmerk. David stelde het IBB-team voor: Roxette, Liesbeth, Johanna, Elvis, Rienske, Elke, Tittel, Omar, enkele alumni en zojuist geslaagden van een Nederlandse academie. De SRV-wagen noemde hij de Sociale Rijdende Verbeelding, die naar je toe komt. Hij zei ook blij te zijn dat de Kunsthal niet alleen de officiële mainstream in de kunst aan bod laat komen, maar zich ook wil committeren

aan de aluminiumfolie van IBB. Zowel Bade als Ansenk bevestigden dat zij gesprekken voeren over de toekomst van All You Can Art in Rotterdam, waarbij verschillende partners betrokken zijn. De ervaringen, samenwerkingen en 'learnings' van AYCA 1.2 en 3 worden 'hier uitdrukkelijk in meegenomen.

Wat te zien en te doen
De grote zaal van de Kunsthal is opgedeeld in compartimenten, waarin informatie via tv-schermen wordt gegeven, kunst wordt tentoongesteld ('minimaal één werk per atelier) en kunst kan worden gemaakt in verscheidene disciplines zoals bij IBB op Curaçao. Hoge, brede en dikke witte wanden scheiden ruimtes af. In de langgerekte entree wordt informatie over de aard en inrichting van de manifestatie verstrekt en bevindt zich het eerdere genoemde 'Kunsthal life' en vier open sculpturen van David met de titel 'Don't believe the hype'. Verderop begint het atelier van Johanna Franco Zapata, die een goe tekenares en schilderes is. Een groot schilderij met onorthodoxe compositie staat haaks op een hoek met in zwart (op wit) uitgevoerde teksten over racisme en discriminatie, voer voor debat. Behalve de teksten op de muur zijn er ook video's van alumna Vesuhely Americana die zojuist is afgestudeerd van de HKU in Utrecht.

In het tweede atelier huist Liesbeth Labeur, schrijfster (van onder andere 'graphic novels') en kunstenaar, die in haar jeugd op Curaçao woonde. Zij werkt in lichte kleuren, maar ook in zwart/wit/grijs als het gaat om haar meer grafisch georiënteerde werk. Op een wand had zij twee vellen papier geprikt waarop bezoekers hun fantasie kunnen laten gaan, voortgaande op wat door haar was opgezet. Op een andere

plak is met veelsortige voorwerpen en per meubel van een kleur is voorzien. Een eindeloos schouwspel biedt deze sculptuur, dat een bruikleen is van de Rotterdamse Schouwburg, waar het permanent in de foyer staat. Tegenover dit object hangen twee tv-schermen waarop de ruimtes van IBB op Curaçao te zien zijn en de tropische werkfeer en ambiance aangevoeld kunnen worden. Om de hoek zijn op twee naast elkaar bevestigde tv-schermen de films te zien, die gemaakt zijn in het kader van het project 'Hollands Meesters'. Hans Hylkema heeft een vijftien minuten durende film over David Bade gemaakt en Tessa Boerman een over Tirzo Martha. Over de première van deze film heb ik op 4 juni in deze krant verslag gedaan. In deze ruimte staat het 'bierkabinet', getiteld 'In ieder geval, ik heb alleen je 'apluis nodig' en vier open sculpturen van David met de titel 'Don't believe the hype'. Verderop begint het atelier van Johanna Franco Zapata, die een goe tekenares en schilderes is. Een groot schilderij met onorthodoxe compositie staat haaks op een hoek met in zwart (op wit) uitgevoerde teksten over racisme en discriminatie, voer voor debat. Behalve de teksten op de muur zijn er ook video's van alumna Vesuhely Americana die zojuist is afgestudeerd van de HKU in Utrecht.

In het tweede atelier huist Liesbeth Labeur, schrijfster (van onder andere 'graphic novels') en kunstenaar, die in haar jeugd op Curaçao woonde. Zij werkt in lichte kleuren, maar ook in zwart/wit/grijs als het gaat om haar meer grafisch georiënteerde werk. Op een wand had zij twee vellen papier geprikt waarop bezoekers hun fantasie kunnen laten gaan, voortgaande op wat door haar was opgezet. Op een andere

wand had zij een eigen werk gehangen. Zij wil met materiaal uit haar woon- en werkomgeving, zoals dat wat uit de Zeeuwse polders afkomstig is, tijdens AYCA-3 kunst gaan maken. Vervolgens wordt het atelier van Roxette Capriles betreden. Zij is, in mijn ogen, een uitermate creatieve persoonlijkheid, die haar atelier als haar kamer had ingericht: haar kleding hing aan waslijnen in de hoogte, op haar bed had zij haar lijfgood gesmeten - bij mij kwam werk van de Engelse Tracy Emin voor de geest -, op een piano had zij een rij boeken gezet en op een kopieerapparaat kon een bezoeker zichzelf laten kopiëren wat door een karaokezanger daadwerkelijk werd gedaan. Voor conceptuele kunst moet je dus bij Roxette zijn. Een kleurig kunstwerk, met stropdassen als verangststuk, was dekers op de taart. In het midden van de grote zaal is een enorme kleurig compositie opgezet door vmbo-leerlingen van het Zuiderpark College samen met David Bade en Roxette Capriles. Deze bankensculptuur, die als hang-oot-plaats gebruikt kan worden, zal door bezoekers en de Summerschoolstudenten tijdens AYCA, worden vervuld met kunst. Het atelier van David zelf vormt een twee-eenheid met de ruimte waarin de bankensculptuur groeit. Ook hier is een ruimtelijk kunstwerk aan

het ontstaan, opgebouwd uit voorwerpen die in het dagelijks leven gebruikt worden en er een functie vervullen. De wanden van David's atelier zijn bedekt met kleine en grote doeken die Badaiaanse grappige en/of dubbelzinnige titels hebben, zoals 'Ter voorgedachtenis', 'Ik denk maar wat na' en 'Rendez Vous'. Verspreid over het grondoppervlak staan surrealistische sculpturen in de bekende giffroene, helgele en vuurorode kleuren, die sinds mensenheugenis tot David's kleurenpalet horen, maar nieuwe blauwtinten en roestbruinen komen thans ook voor. Fantasierijke bezoekers kunnen hier sculpturen maken, tekenen, schilderen en blij worden.

Recente AIR'S (Artists in Residence) van het IBB, Renske de Vries en Elke Uterhuus, hebben samen een atelier waar met name het ontwerpen van patronen of voorstellingen en het werken op en met stoffen kan worden beoefend. Textiele werken hangen aan de wanden of staan in het atelier opgesteld. De realiteit van de onderdog willen zij met de deelnemers en bezoekers in hun (verwachtings)patronen aan de man brengen. Een vorm van psychoanalytische community art. Elvis Chen, een gedisciplineerd doorzetter, bezet het laatste atelier in de hoek van de grote zaal

met de brede raam. Hij werkt bij voorkeur met karton en papier en is een verhalenverteller met het grappige identiteit als kern. Het grappige titel office van AYCA-2 staat in zijn atelier. Wie bij hem aanschuift zal niet teleurgesteld worden als kunstenaar-inspe. Ik ben benieuwd hoe zijn atelier er uit zal zien aan het einde van AYCA. Naast Chens atelier is een hoge sculptuur opgetuigd van halve boten, een sculptuur van Tirzo Martha en David Bade met de titel 'De zee geeft, de zee neemt', die steviger in elkaar lijkt te zijn gezet vergeleken met de eerder gepresenteerde editie. Een vijftal kartonnen koppen ligt bij elkaar in de hoek van de raamzaal duidelijk te wachten op verdere behandeling. Het is het afstudeerwerk van Quentley Barbara, waarmee hij van de KABK in Den Haag meteen twee prijzen won. Achter de wanden van een aantal ateliers zijn allerlei materialen opgesteld. Ook hier zal de komende zomerwerken inspiratie haar weg vinden. Een stille, maar altijd inhoudelijk goede, bijdrage levert Omar Martha. Hij is fotograaf, maakt documentaires en geeft onder anderen les op dit gebied bij IBB. Op de manifestatie laat hij op verschillende tv-schermen zijn kunnen zien, zoals een film over welke impact het volgen van de IBB-opleiding op alumni heeft en heeft gehad. Op fil-

Zwart/Wit, teksten en video's van Vesuhely Americana bij het atelier van Johanna Franco Zapata.

Een bierkje voor deze karaokezanger.

Atelier van David Bade.

Atelier van Elvis Chen.

misch gebied heeft IBB door middel van zijn 'artists in residence'-programma aan de weg getimmerd op het vermaarde, door Gregory Elias mede gesponsorde, International Film Festival Rotterdam (IFFR) door korte films bij IBB te produceren en in te zenden van Damian Marcano en Alex Santiago Perez en onlangs Shareilly Emanuelsson, die met hulp van studenten van IBB zijn vervaardigd. Tittel Boomgaard ten slotte, speelt met haar story-telling een interessante rol bij de invulling van het Summerschoolprogramma, dat deels uitgevoerd zal worden aan de rijbiertafels en banken, die voor een reusachtig mixed-media werk van Elvis Chen en Roxette Capriles met de leerlingen van AYCA-2 zijn opgesteld. De studenten van de Summerschool zullen hun vooropleiding volgens de IBB-aanpak kennis opdoen in tekenen, schilderen, ontwerpen, sculpturen maken, fotografieren en performance, maar ook in waarnemen, kunsttheorieën en kunstgeschiedenis. Dit jaar is voor het eerst de leeftijdrijzen losgelaten en zijn er zowel jongeren als ouderen participant in de Summerschool. Bij de finissage op 26 augustus kunnen zij hun certificaat ontvangen en hun beste werk tonen aan familie, vrienden en overige bezoekers van All You Can Art-3.